

4. The Global Cooperation Barometer 2025. Second Edition. 2025. URL: https://reports.weforum.org/docs/WEF_Global_Cooperation_Barometer_2025.pdf

5. Global Risks Report 2025. URL: <https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2025/digest/>

6. Буряченко О. Формування нової глобальної системи безпеки як необхідність в умовах нових викликів та загроз: роль України (частина перша). *Український політико-правовий дискурс*. 2025. 7. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14838031>

7. Schmidt E. Innovation Power: Why Technology Will Define the Future of Geopolitics. *Foreign Affairs* / February 28, 2023.

8. On the Results of the Project on the Future of Peace and War. Geneva Science and Diplomacy Anticipation Summit. Speech by Ambassador Thomas Greminger, Director, GCSP. Geneva, 11 October 2023. URL: https://dam.gcsp.ch/files/doc/speech-tgreminger-11-10-2023?_gl=1*1ueoxdr*_gcl_au*MTUxNjcwNTk0Ni4xNzMxNDA5Mzg1*_ga*MTAxMjQ5NjI0My4xNzMxNDA5Mzg1*_ga_Z66DSTVXTJ*MTczMTQ0MTM2My4yLjEuMTczMTQ0MTcyMC41NC4wLjA

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-546-4-9>

PRESERVING THE SPECIFICITY OF IRISH IDENTITY IN THE POLITICAL PROCESS IN THE USA

ЗБЕРЕЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТІ ІРЛАНДСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ В США

Marusynets M. M.

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor,
Senior Research Fellow,
Associate Professor at the Department
of History and Social Sciences,
Senior Researcher
Tivadar Lehoczky Social Sciences
Research Centre of the Ferenc Rakotsi
II Transcarpathian Hungarian College
of Higher Education*

Марусинець М. М.

*кандидат філологічних наук, доцент,
старший науковий співробітник,
доцент кафедри історії
та суспільних дисциплін,
старший дослідник
Науково-дослідний центр
імені Тиводора Легоцькі
Закарпатського угорського
інституту імені Ференца Ракоці II*

Сьогодні вчені все частіше називають діаспори впливовими акторами у світовій політиці. Ірландська діаспора США істотно

впливає як на внутрішню, так і на зовнішню політику країни. Це обґрунтовується тим фактом, що ірландська діаспора є третьою етнічною групою в США та вихідці з Ірландії беруть активну участь у політичному процесі. Лише на вершині політичного процесу в США варто відзначити 22 президентів країни, які мають ірландське походження. Серед відомих політичних лідерів США відзначається 46 президент США Дж. Байден. Примітно, що Дж. Байден часто посилається на своє ірландське коріння, успадкував історичні транснаціональні відносини з Ірландією. Використання ірландської діаспори США у досягненні політичних цілей розпочалося на початку ХХ ст. Так, перший Президент Ірландської Республіки подорожував Сполученими Штатами прагнучи мобілізувати ірландську діаспору, щоб переконати президента США В. Вільсона, який також мав ірландські коріння, надати дипломатичне визнання Ірландській Республіці у 1919 р. Хоча місія не була успішною, це символізувало розуміння ірландцями, що діаспора в Америці може використовуватися для тиску на уряд США і тим самим формувати американську зовнішню політику у своїх інтересах. Відтак, ірландці диференціювали діаспору в США від ірландської діаспори в інших державах з огляду на політичну, військову та економічну міць США у ХХ ст., що посилювалася. В цьому контексті констатується наявність переконаності у тому, що ірландська діаспора США могла бути використана для впливу на американську зовнішню політику щодо Ірландії. У зв'язку з цим варто зазначити, що значна увага американцями ірландського походження приділялася питанню залучення підтримки видатних американців ірландського походження та ірландської діаспори в США на підтримку мирного процесу в Північній Ірландії.

Ірландська діаспора бере активну участь у політичному процесі США. Представники ірландського етносу зіграли одну з ключових ролей у процесі формування американської нації та державності. Більше того, ірландці, будучи рупором американського католициста, сприяли зближенню США з Ватиканом. Американський історик Джей Долан у монографії «Католицький досвід Америки» зазначає, що ірландці стали найпотужнішою етно-лобістською групою завдяки формуванню політичного мосту, що зв'язав європейський католицизм з американським протестантським світом. Про високий рівень організованості американо-ірландських угруповань говорить той факт, що єдиним в американській історії президентом-католиком був ірландець Джон Кеннеді. Ірландський лобістський фактор обґрунтовується фінансовими вливаннями з боку політичних кланів Кеннеді, Томпсонів, Фітцпатріков, Фіні та Донованів. Протягом тривалого часу представники заможних сімей надавали фінансову підтримку

Ірландській республіканській армії та лобіювали інтереси незалежної Ірландії на міжнародній арені [3].

Ірландська лобістська система побудована таким чином, що фінансові еліти завжди підтримують представників своєї громади, які прагнуть зробити політичну кар'єру. Так, завдяки допомозі сім'ї Кеннеді на висотах американської політики опинилися колишній міністр оборони Р. Макнамара, екс-спікер Конгресу Т. О'Ніл, колишній держсекретар Дж. Керрі та нинішній президент США Дж. Байден. Завдяки своїм політичним та фінансовим можливостям ірландське лобі забезпечує офіційному Дубліну привілейоване становище в американській зовнішній політиці. У США були створені "Ірландський північний комітет" та "Група друзів Ірландії", що покликані надавати грошову та міжнародну допомогу католикам Північної Ірландії. У періоди конфліктів Англії та Північної Ірландії більшість американських конгресменів симпатизували ірландцям, що викликало невдоволення і роздратування в Лондоні. Свого часу такі екс-конгресмени, як Е. Кеннеді, Б. Моррісон, Т. О'Ніл та Дж. Байден домоглися від адміністрації президента Р. Рейгана офіційної заяви про те, що США підтримують діяльність "Міжнародного фонду для Ірландії" [1].

Американський політолог Н. Гамільтон зазначав, що дії адміністрації Р. Рейгана завдали шкоди стратегічним відносинам США та Великобританії. На думку Н. Гамільтона, на той момент Р. Рейган, який так само мав ірландське коріння, потрапив під вплив вузької та добре організованої групи лобістів на чолі із сенатором Кеннеді. Криза недовіри в американо-британських відносинах була посилена під час президентства Б. Клінтона. У 1992 р. була створена лобістська організація "Американці за нову повістку для Ірландії (АНПІ)", яка об'єднала найвпливовіших американців ірландського походження: політиків, банкірів, журналістів, науковців, релігійних діячів, зірок кіно та шоу-бізнесу. Професор британського університету Кента Фергал Кокран у роботі "Північна Ірландія: Неохочий світ" наголошує, що АНПІ чинила тиск на адміністрацію Б. Клінтона, представляючи політичну ситуацію в Белфасті лише з проірландського ракурсу [2].

Активність АНПІ призвела до того, що Б. Клінтон, який мав ірландське коріння, всупереч негативному рішенням Ради з національної безпеки, ЦРУ та Держдепартаменту США, видав особливий президентський указ, за яким лідеру проірландського руху "Шин Фейн" Дж. Адамсу була надана американська віза для участі в офіційній конференції з Північної Ірландії. Цей жест був негативно розцінений британським урядом та громадськістю. Деякі члени англійської делегації відмовилися від участі у конференції, а журналісти писали,

що Б. Клінтону потрібно визначитися, хто він – президент США чи ірландський націоналіст. У свою чергу британці були також обурені тим, що Б Клінтон призначив етнічного ірландця Дж. Мітчелла своїм спеціальним радником по Ірландії. Таким чином, завдяки лобістським зусиллям ірландських груп інтересів Клінтон надав ольстерській проблемі пріоритетну роль у зовнішній політиці. Він особисто брав участь у переговорах, що призвели до підписання Белфастської угоди.

Ірландська діаспора США впливає на політичний процес у США та має вагоме лобі в державних структурах. Однак, незважаючи на суттєвий вплив, також зазначається, що ірландська діаспора у певній мірі втрачає свій вплив. Причинами є велика кількість суперників, і відсутність чіткої політичної програми. Так, лише ірландська спільність має в Конгресі два об'єднання, що є показником аж ніяк не сили, а розбіжностей у її лавах. До того ж, етнічна приналежність грає сьогодні при голосуванні набагато меншу роль, ніж конфесійна чи класова. Крім того, ця спільність практично повністю асимілювалася і все йде до того, що колись бурхлива зовнішньополітична активність ірландської діаспори скоро стане надбанням історії, як це колись сталося з італійською та німецькою громадами [4].

У цьому контексті необхідно наголосити, що для того, щоб стати значною політичною силою, будь-якій групі інтересів, у тому числі й етнічній, необхідна організація, головною метою якої є вплив на політиків з метою прийняття ними вигідних для групи рішень. Щоб ефективно брати участь у політичному процесі, етнічна організація передусім має бути єдиною. З цієї точки зору однією з проблем залишається досягнення міжособистісної гармонії та ідеологічного консенсусу всередині організації.

Ірландська діаспора в США робить значний внесок у суспільно-політичне життя США тому, що громадяни США ірландського походження приймають участь, залучаються до політичного процесу та мають право голосу. У політичному та соціально-економічному спектрах в Ірландії існує консенсус відносно того, що благополуччя та економічне відновлення республіки залежать від продуктивної взаємодії з ірландською діаспорою США. Ірландська діаспора є значним політичним ресурсом і величезним ресурсом соціального капіталу.

Американці ірландського походження, які утворюють значну і впливову діаспору в США, твердо вірять у збереження своєї ідентичності і всілякими способами прагнуть підтримувати Ірландію – від фінансово-економічної до політичної підтримки Ірландії на світовій політичній арені. Ірландські емігранти у США підтримують родинні зв'язки і фінансово допомагають своїм родичам в Ірландії, а також фінансують чимало бізнес проєктів. Ірландія розраховує на підтримку

своїї діаспори у США та взаємодіє з нею на усіх рівнях. Уряд Ірландії зробив помітний внесок у зростаючу довіру ірландської діаспори завдяки ролі Ірландії в міжнародних організаціях, через мережу посольств і консульських установ; Програму підтримки емігрантів, Глобальний ірландський економічний форум, а також численні ініціативи та заходи, що забезпечують підтримку мереж діаспори.

Література:

1. Cochrane, F. Northern Ireland: The Reluctant Peace. Yale University Press, 2013. P. 43–70.
2. Irish Constitution. Government of Republic of Ireland. 2024. P. 7–36. <https://assets.gov.ie/6523/5d90822b41e94532a63d955ca76fdc72.pdf>
3. Dolan J. P. In Search of an American Catholicism: A History of Religion and Culture in Tension. Oxford University Press, 2003. P. 73–102.
4. Trew, J. D. Leaving the North: Migration and Memory, Northern Ireland 1921–2011. Liverpool UP, 2013. P. 24–50.